

Avdelningen för hållbar energianvändning
Enheten för energi och samhälle
Michael Pellijeff
016-544 21 58
michael.pellijeff@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Rapport enligt Förordning (2007:1153) med instruktion för Statens energimyndighet

Inledning

Statens energimyndighet ska årligen ta fram en rapport till regeringen i enlighet med de rapporteringskrav som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/67/EG av den 26 april 2004 om åtgärder för att säkerställa en trygg naturgasförsörjning. Rapporten har utarbetats i samråd med Affärsverket svenska kraftnät.

Energimyndighetens rapport

Vidtagna åtgärder enligt artikel 3 och 4 Direktiv 2004/67/EG

Naturgaslagen (2005:403) syftar till att genomföra EG:s gasförsörjningsdirektiv. De nya bestämmelserna innebär bl.a. att aktörerna på naturgasmarknaden skall planera och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa naturgasförsörjningen, att särskilda minimikrav för en trygg naturgasförsörjning för konsumenterna skall införas samt att en nationell plan för krissituationer på naturgasområdet skall upprättas.

Enligt Naturgasförordningen (2006:1043) ska naturgasföretag vid planering och vidtagande av åtgärder enligt naturgaslagen (2005:403) säkra konsumenters försörjning av naturgas i åtminstone i följande fall:

- vid ett partiellt avbrott i den nationella naturgasförsörjningen som inte överstiger 24 timmar,
- årligen under vinterperioden från och med december till och med februari, och
- under perioder med en temperatur som understiger normal vintertemperatur med 4-5 grader (tjugoårsvintrar).

Innehavare av naturgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning ska vidta de planeringsåtgärder och åtgärder i övrigt för krissituationer avseende drift och säkerhet för den egna anläggningen och dessa ska omfatta hantering av krissituation liksom informationshantering vid krissituation samt regelbunden bedömning av sårbarhet och hotbild.

Innehavare av naturgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning ska upprätta en plan för hantering av krissituation och informationshantering vid krissituation. Innehavarna ska se till att planen sprids inom den egna organisationen och att planen följs. Innehavarna ska även informera systemansvarig myndighet samt andra relevanta aktörer om sin plan. Planen ska inges till Statens energimyndighet för godkännande för första gången 1 juli 2009.

En nationell plan för krissituationer på naturgasområdet upprättades 2007. Under 2009 har naturgasföretagen till Energimyndigheten ingivit sina krisplaner. Planerna är under beredning för eventuellt godkännande. Vid en eventuell revidering av den nationella planen för krissituationer på naturgasområdet kommer bland annat företagens planer utgöra grund för denna.

Konkurrenspåverkan av de åtgärder som vidtagits enligt artikel 3 och 4 Direktiv 2004/67/EG

De åtgärder som beskrivs i föregående avsnitt bedöms inte ha någon påverkan på någon av aktörerna på gasmarknaden.

Nivåer på lagerkapacitet

Sverige har inget lager för säsongsutjämning av förbrukningen. Ett mindre lager finns som kan utjämna mindre förbrukningstoppar. Volymen lagrad gas per 28 februari 2008 var 0.01 miljarder m³. Även per 1 oktober 2008 var den lagrade volymen 0.01 miljarder m³. Lagrets uttagskapacitet varierar mellan 0.9 till 0.6 miljoner m³ per dag. Detta motsvarar 10 till 20 procent av behovet av gas under vinterförhållanden. Variationen beror av vilket tryck som råder i lagret respektive stamledning.

Omfattning av långsiktiga avtal om gasleveranser

Någon skyldighet för naturgasföretag att rapportera ingångna avtal om gasleveranser finns inte. Energimyndigheten har därför inte tagit del av sådana avtal.

Ett regelverk som ger tillräckligt incitament till nyinvesteringar

Naturgaslagen (2005:403) fastställer att tariffer för överföring av naturgas ska vara skäliga, objektiva och icke-diskriminerande. Vid utformande av tariffer för överföring av naturgas ska särskilt beaktas antalet anslutna kunder, kundernas geografiska läge, mängden överförd energi, abonnemangskostnader för överliggande ledningar, leveranssäkerhet och ledningarnas tryck. Denna bestämmelse i

naturgaslagen syftar på att tariffen ska basera sig på de kostnader som nätföretaget har i sin verksamhet.

En innehavare av en naturgasledning får enligt naturgaslagen inte börja tillämpa en överföringstarriff förrän de metoder som använts för att utforma tariffen har godkänts av Energimarknadsinspektionen (EI). Särskilda riktlinjer för metodansökan har utformats av EI. Kontrollen av de metoder som ligger till grund för utformningen av tariffen syftar till att säkerställa att tariffen är objektiv och icke-diskriminerande. Däremot innebär kontrollen av metoden inte någon bedömning av tariffernas skälighet.

EI har under 2008 tagit fram en metod för förhandstillsyn av naturgastariffer. Den tidigare regleringsordningen innebar att EI årligen utförde efterhandsgranskning av nättariffernas skälighet. Den nya metoden innebär kortfattat att EI, inför en reglerperiod om fyra år, preciserar en intäktsram för ett företag med en reglerad verksamhet. Intäktsramen motsvarar de skäliga intäkter som företaget får ta ut av sina kunder. Den första tillsynsperioden är 2011 till 2014. Under 2009 kommer alla detaljer tas fram för att en intäktsram ska kunna bestämmas. Förhandstillsyn innebär större förutsägbarhet för investerare i infrastruktur när det gäller förutsättningarna för investeringarna och bidrar därmed till att sådana kommer till stånd.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, avdelningscheferna Anneli Eriksson, Josephine Bahr Ljungdell, Susan Linton Royen, Zofia Lublin, Andres Muld och Birgitta Palmberger, verksamhetsjuristen Fredrik Selander, enhetscheferna Carin Karlsson och Maria Malmkvist samt handläggaren Michael Pellijs. Maria Malmkvist var föredragande.

Tomas Kåberger
Maria Malmkvist

